

ALEKSANDER BARANOWSKI

ur. 1934; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	dzieciństwo, okupacja niemiecka, życie codzienne, ochronka dla dzieci

Ochronka dla dzieci

To była ochronka, to było coś takiego jak przedszkole. To znaczy tak. Ja rano wychodziłem z domu, to mama mi tam dawała śniadanie i kawałek chleba ze smalcem czy z marmoladą, kawy się napiłem, i szedłem do szkoły. Szedłem do szkoły na ósmą. I ze szkoły już nie wracałem do domu tylko właśnie szedłem do ochronki i tam praktycznie do końca dnia, no gdzieś tak do godziny 15, a czasem i później, bo czasami do 16, to już w tej ochronce byłem. Tam dostawaliśmy obiad i tak zwany podwieczorek jeszcze. No, na obiad to była zupa, najczęściej jakieś tam kartofle, no i na podwieczorek, to różnie, chleb taki był, dawali z marmoladą. Tylko biały chleb, to już był luksus, taki pytlowy chleb biały, bo normalnie to się jadło chleb razowy, taki niedobry ten chleb był strasznie, pamiętam.

Kto prowadził [tą ochronkę?] Pani Górska prowadziła. I tam były cztery wychowawczynie w tej ochronce. No i tam się do końca dnia siedziało, dopiero się po południu do domu przychodziło. Ale te panie bardzo interesowały się nami. Nawet pomagały w lekcjach niektórym, jak ktoś miał trudności to sprawdzały co masz zadane, bardzo dzieciom pomagały.

Nic się nie płaciło [za ochronkę], kompletnie nic. Kompletnie nic. Właśnie ja w tej chwili nie wiem, bo pan pytał kto to prowadził. To znaczy panu chodziło pewnie o to kto był jakimś sponsorem czy kto finansował tą ochronkę. Nie mam pojęcia. Naprawdę. Nie wiem czy to miasto prowadziło tę ochronkę, nie mam pojęcia, naprawdę.

W tej ochronce właśnie nauczyciele przekazywali nam wiedzę taką, której nie można było, bo nie wolno było uczyć historii, nie było takiego stopnia w ogóle na świadectwie, i w ogóle nie było w szkołach historii i geografii. I te nasze kochane wychowawczynie, bardzo się narażały. Dla mnie to były niesamowite kobiety. To były prawdziwe patriotki. One narażając się przekazywały nam wiadomości z historii, z geografii, uczyły piosenek... piosenek, no uczyły ludowych takich: „Wesół i szczęśliwy, Krakowiczek ci ja” Moniuszki taka piosenka, nie wiem czy to tekst, ale w

każdym razie uczyły właśnie tych pieśni takich patriotycznych, i uczyły historii i geografii. Bardzo się narażały. Bardzo. Ja to bardzo ładnie opisałem również w swoich wspomnieniach bo to było niesamowicie ryzykowne. Jakby Niemcy się [dowiedzieli], to od razu by, to nawet nie ma mowy.

Data i miejsce nagrania	2006-06-19, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Agata Stolarz
Redakcja	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"